

Rätten till liv

”Men rätten till liv måste befästas som en hörnsten i grunden för det rättvisa samhället – ur kapitel delen ’Aborterna’”

Förbudet mot direkt abort har alltid stått helt överens med kyrklig undervisning. Jesus har predikat den goda nyheten om Guds kärlek till ”de allra minsta”, de utstötta och de maktlösa, små barnen som han förklarade skulle visas särskild aktning i Guds konungarrike (*Markus 9:33*). Det är så grundläggande i Jesu undervisning att människans liv är heligt och Nya testamentets moraliska krav också är heliga, att abort inte ens nämns i Nya testamentet. Enligt *Didaché* var de tidiga kristna förbjudna att göra abort. *Didaché* var en fornkyrklig kateketisk dopundervisning som var samtida med de senare böckerna i Nya testamentet. I slutet av den fornkyrkliga tiden var abort och barnamord vanliga i den grekiska och romerska kulturen men Kyrkan fortsatte att fördöma dem. Kyrkan har också fortsatt att fördöma alla dessa sätt att förstöra mänskligt liv, ända fram till modern tid. Det Andra Vatikanconciliet har till exempel fördömt abort och barnamord som ”outsägliga brott” (*Gaudium et spes*, 1965, nr 51). Johannes Paulus II förklarade 1995 entydigt i encyklikan *Livets evangelium* att aborter och dödshjälp inte var förenliga med Kyrkans konstanta lära (62). ”Därför förklarar jag att direkt abort, som utförs med viljan och som mål eller medel, alltid utgör en allvarlig moralisk brist på rätt ordning, eftersom den avsiktligt dödar en oskyldig, mänsklig varelse. Detta förklarar jag med den auktoritet Kristus överfört till Petrus och hans efterträdare som, i kommunion med biskoparna i den tidigare konsultationen och den stora spridningen i världen, visat fullständig samsyn gällande läran.”

Uttalandet har förklarats vara en ordinarie, ofelbar Kyrkans lära (*Troskongregationen*, 1998); det innebär att alla katoliker förpliktas godta den. Om de är trogna sin tro som försvarare av de hjälplösa, måste de som katoliker arbeta för en verklighetsanknuten lagstiftning som definierar ämnet mänskliga rättigheter, eller åtminstone föreslå verkliga ansträngningar att få ner antalet aborter. Katolikernas uppgift som gemenskap måste utan tvekan ligga inom utbildningsområdet för och främst, och inte bara fokusera på det politiska. Jesus har lärt oss att lita på sanningens, kärlekens och förlåtelsens krafter

snarare än på lagarnas och domstolarnas kraft. I Förenta Staterna har en del biskopar påmint katolska politiker och lagstiftare att de har stort ansvar att opponera sig mot aborterna vid de tillfällen som ges. Många politiker och lagstiftare svarar tvärtom att de måste lyda konstitutionen och landets lagar som förtroendevalda. Sådana katolska ledamöter i lagstiftande församlingar försvarar ofta motviljan att opponera sig mot abort som de vill se som en "privatsak", eller en samvetsfråga. Katolikers samveten formas emellertid i överensstämmelse med Kyrkans undervisning och inte i motsatsställning till den.

En katolik som är förtroendevald i demokratiska val kan inte gärna säga, "personligen är jag emot abort men jag tror inte jag ska påtvinga allmänheten min personliga uppfattning"; det är egentligen samma sak som att säga "personligen avskyr jag rasism men jag vill inte påtvinga andra min privata åsikt." I det hårda arbetet med att skapa ett rättvist samhälle och främja varje människas rättigheter finns alltid godtagbara skillnader i vad som är politiskt möjligt och vad som är objektivt möjligt att uppnå. Men rätten till liv måste befästas som en hörnsten i grunden för det rättvisa samhället. Därav följer att någras ihärdiga ansträngningar i att hävda att katoliker kan vara trogna läran och ändå vara *pro-choice* saknar all grund.

Lägg väl märke till att den katolska positionen i abortfrågan inte sammanhänger med övertygelserna som framförts tidigare i detta kapitel. Vi har ju sagt att det mänskliga personbegreppet börjar med konceptionen, men det är snarare förslaget i *Deklarationen om legitim abort (Troskongregationen 1974)* som ligger till grund. Det sägs där att "Ur moralisk synvinkel är det säkert, även om det skulle finnas tvivel om frukten av konceptionen redan är en mänsklig person eller inte, att det är objektivt, allvarlig synd att våga ta risken att begå mord."

Aborterna utförs ibland på befallning av föräldrar som är otillfredsställda med resultatet av prenatal fosterundersökning, i de flesta fall ett fostervattenprov. Prenatal fosterundersökning är visserligen inte oetisk i sig själv, men kan ge underlag för oetiskt angrepp på fostret. Frågan blir aktuell vid alla former av genetisk screening.

Ur *Health Care Ethics, a Catholic Theological Analysis*, av Ashley, Deblois och O'Rourke, 5:e upplagan 2007, Georgetown University Press; översättning, Göran Fäldt för Katolska utskottet för äktenskap och familj, mars 2019.

